Съфинансирано от Европейския съюз

Справка за получени предложения и коментари от Комитета за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР), в рамките на писмена процедура (трета), проведена в периода 18.01.2024 г. - 01.02.2024 г. относно одобряване на следните проекти на документи:
- изменение на ИГРП на ПРР за 2024 г.;
- методология и критерии за избор на операции по процедура „Подкрепа за успешно изпълнение на ПРР“ по Приоритет 5 „Техническа помощ“ на ПРР

№	Данни на подателя	Получени коментари/предложения	Становище на УО	Коментари на УО
1.	Дирекция „Централно координационно звено“ към Министерство на финансите, по електронна поща на 22.01.2024 г.	В приложения за одобрение вариант на ИГРП за 2024 г. областните управители на областите Кюстендил, Перник и Стара Загора са посочени като допустими кандидати за директна подкрепа по процедура „Подкрепа за изпълнение на ТПСП в областите Кюстендил Перник и Стара Загора“ в контекста на функциониране на подкомитетите за ФСП. Същевременно в предложената за одобрение Методология и критерии за избор на операции по приоритет 5 „Техническа помощ“ на ПРР 2021-2027 сред допустимите дейности са включени „Подготовка, организиране и провеждане на специализирани обучения, семинари, конференции и работни срещи на служителите в Управляващия орган, бенефициентите, представители на регионалните, местните, градските и други	Приема се.	Коментарите са отразени в проекта на изменение на ИГРП за 2024 г. на ПРР.

		публични органи, икономическите и социалните партньори и организации на гражданското общество, участващи в състава на Комитета за наблюдение на ПРР и в подкомитетите към него по справедлив преход, в това число разходи за наемане на зали и оборудване, такси за обучители и обучителни курсове, подготовка и копиране на материали, писмен и устен превод, както и кетъринг", както и „Обезпечаване функционирането на Комитета за наблюдение по ПРР 2021- 2027 г., вкл. на работните му групи и подкомитетите за справедлив преход, както и текущо изграждане на капацитет на членовете на Комитета за наблюдение (включително подкомитетите/работните групи към него) Във връзка с изложеното по-горе, УО на ПРР 2021-2027 следва да осигури необходимата демаркация, с оглед избягване на риска от двойно финансиране на дейности, свързани с работата на подкомитетите по ФСП.		
2.	Румяна Грозева, Изпълнителен директор - Агенция за регионално икономическо развитие Стара Загора, по електронна поща на 24.01.2024 г.	Прилагам следните коментари към разгледаната ИГРП по Програма "РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ" 2021-2027, както следва: **1.** Предвидените мерки по Ос 3 на програмата са насочени към решаване на основни идентифицирани потенциални проблеми в област Стара Загора, свързани със загуба на работни места и свиване на регионалния бизнес, обвързан с функционирането на комплекса. **2.** За по-добри резултати и осезаем положителен ефект предлагаме следните корекции и допълнения: **а) по отношение на мерки 6 и 8:** - да бъдат предвидени средства за компенсиране на	**1.** Предоставените коментари се приемат за информация. **2. а)** - (първо тире) Приема се частично. - (второ тире) Приема се. - (трето тире)	**1.** Детайлите по коментарите ще бъдат взети предвид при подготовката на Насоки за кандидатстване по съответната процедура. **2. а)** - (първо тире) В рамките на мерките за преквалификация и повишаване на квалификация в приоритет 4 „Справедлив преход“ е посочено, че ще бъдат подкрепени дейности за *„обучения на работното място, вкл. компенсации за*

		разликата в заплащането между възнаграждение от минно-енергийния сектор и новата месторабота за определен период от време, като може да се ползват добрите практики от механизма 60/40; - да бъдат предвидени средства за възнаграждение на ментори на новото работно място за определен период от време, като може да се ползват добрите практики от ОП РЧР. По този начин ще бъдат удовлетворени и настояванията на бизнеса практическото обучение да се случва на място в производството; - да бъде ползвана базата и лиценза на Българо-Германски център за професионално обучение, част от структурата на МТСП. АРИР и БГЦПО вече имат успешна политна колаборация по Еразъм+ за допълнителна квалификация на заети от комплекс Мини Марица Изток към ВЕИ; - да бъде въведен квотен принцип за участие от всички посочени като допустими общини на база обема работни места, която всяка една община се очаква да загуби. В случая на регион Стара Загора с най-големия дял заети в комплекса, т.е. с най-голям очакван дял на загуба на работни места ще бъдат общините Стара Загора, Гълъбово и Раднево. Това следва да означава, че фондът за финансиране по процедурата трябва да бъде пропорционално разделен между тях и всички останали. Например: 70% от средствата по поканата са за компании от общините Стара Загора, Раднево и Гълъбово, и/или такива с регистриран клон на компанията във външния регион, както и задължителни дейности във външния регион. Вече съществува подобна практика по други Програми в България и не следва да има правна и/или техническа пречка.	Приема се. - (четвърто тире) Приема се частично. - (пето тире) Приема се. **2. б)** Приема се. **2. в)** Приема се за информация. - (първо тире) Приема се за информация. - (второ тире) Приема се за информация. - (трето тире) Приема се. **3.** Приема се за информация. **4.** Приема се за информация.	*служители в периода на обучение докато все още работят при настоящи/ преходни/ нови работодатели“.* Обръщаме внимание, че съгласно изискванията на регламента за ФСП е недопустимо да бъдат финансирани схеми за ранно пенсиониране или компенсационни схеми за съкратени работници. - (второ тире) Ще бъде взето предвид при разработване на Насоки за кандидатстване. - (трето тире) Ще бъде взето предвид при разработване на Насоки за кандидатстване. - (четвърто тире) По отношение на въвеждането на квотен принцип за участие на база обема на работните места, обръщаме внимание, че предложението ще бъде взето предвид и отразено на етапа на подготовка на процедури за предоставяне на финансиране, като наличният ресурс ще бъде разпределен според нуждите на конкретните региони, съобразено с потенциалния брой на участниците в мерките за повишаване на квалификацията. В допълнение, ресурсът по ФСП в ПРР е разпределен по региони с методология, базирана с най-голяма тежест на работните места, с което на практика се възприема квотно

		- да бъде увеличен бюджета по всяка мярка на 30 000 000 лв., като допълнителен стимул към създаване на нови работни места. **б) по отношение на мярка 7**: - да бъдат задължително ползвани добри практики от други региони; **в) по отношение на мерки 9 и 10:** - да бъде въведено изискването за задължителна регистрация или регистриран клон на компанията във външния регион, както и задължителни дейности във външния регион, каквито изисквания се прилагат за Северозападен регион и ПРСР. - да бъде въведен квотен принцип за участие от всички посочени като допустими общини на база обема работни места, която всяка една община се очаква да загуби. В случая на регион Стара Загора с най-големия дял заети в комплекса, т.е. с най-голям очакван дял на загуба на работни места ще бъдат общините Стара Загора, Гълъбово и Раднево. Това следва да означава, че фондът за финансиране по процедурата трябва да бъде пропорционално разделен между тях и всички останали. Например: 70% от средствата по поканата са за МСП от общините Стара Загора, Раднево и Гълъбово, и/или такива с регистриран клон на компанията във външния регион, както и задължителни дейности във външния регион. Вече съществува подобна практика по други Програми в България и не следва да има правна и/или техническа пречка. - да бъде увеличен бюджета по мярка 9 на 250 000 000 лв. **3.** Да бъде дадена възможност за финансиране на		разпределение. - (пето тире) Отразено е в проекта на ИГРП за 2024 г. **2. в)** - (първо тире) Предложението за въвеждане на изискване за задължителна регистрация или регистриран клон на компанията във външния регион се приема за информация, като на етап подготовка на Насоки за кандидатстване това условие ще бъде детайлно анализирано и евентуално включено. - (второ тире) По отношение на въвеждането на квотен принцип, виж отговор в т. 2, б). - (трето тире) Отразено е в проекта на ИГРП за 2024 г.

		иновативен проект Circular Energy като партньорство между местните власти, науката и бизнеса. **4.** За всички посочени мерки да се търси допълняемост между различните източници на финансиране, идентифицирани в Доклада на PwC.		
3.	Агенция „Пътна инфраструктура“, по електронна поща на 29.01.2024 г.	Във връзка с инициираната от КН на ПРР **трета писмена процедура за вземане на решение** за одобряване на предложените от Управляващия орган (УО) документи по ПРР 2021-2027 г. и представените за преглед от членовете на КН документи и вземане на решение: • Проект на изменена ИГРП за 2024 г. от месец януари 2024 г. – файл с маркирани промени и в чист вид и обосновка към нея; • Проект на методология и Критерии за избор на операции по процедура „Подкрепа за успешно изпълнение на ПРР“ по Приоритет 5 „Техническа помощ“ на ПРР 2021-2027; • Проект на решения на КН; • Образец за взето решение за попълване от членовете на КН. Ви информирам, че с оглед на одобрената през декември 2024 г. от Европейската комисия Версия 2.2 на ПРР 2021-2027 г. и след запознаване с представените документи и с изготвеното от УО но ПРР предложение за изменение на Индикативната годишна работна програма (ИГРП) за 2024 г. с предвидени процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) в обхвата на Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“, Приоритет 4 „Справедлив преход“ и приоритет 5 „Техническа помощ“, предлагам в	Не се приема.	**Дейностите и мерките** по процедура „Подкрепа за успешно изпълнение на ПРР“ по Приоритет 5 „Техническа помощ“ на ПРР с общ размер на БФП – 120 000 000 лв. и индикативна дата на обявяване – първо тримесечие на 2024 г. **са насочени и** към подобряване на капацитета на потенциалните бенефициенти на ПРР, вкл. са предвидени дейности за специализирани обучения, семинари, конференции и работни срещи на бенефициентите на ПРР.

		ИГПР за 2024 г. АПИ да бъде включена като допустим кандидат по процедура „Подкрепа за успешно изпълнение на ПРР“ по Приоритет 5 „Техническа помощ“ на ПРР с общ размер на БФП – 120 000 000 лв. и индикативна дата на обявяване – първо тримесечие на 2024 г. Областите на интервенция при така направената промяна ще бъдат: 180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол 182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори Допустимите дейности ще бъдат: Подготовка, организиране и провеждане на специализирани обучения, семинари, конференции и работни срещи на служителите на АПИ с цел повишаване на административния капацитет на бенефициера. Идентифицирането на необходимостта от обучения и семинари ще се основава на извършена оценка на нуждите. При окончателно взимане на решение моля да отчетете факта, че АПИ като администрация, която отговаря за цялата републиканска пътна мрежа е допустим бенефициент както по Приоритет 1, така и по Приоритет 2 на ПРР 2021-2027 г. и повишаването на административния капацитет на служителите е от ключово значение за успешната реализация на проектите по програмата.		
4.	Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“,	Предложение към членовете на КН да се разгледа възможността за включването в проекта на изменена ИГРП за 2024 г. на процедура за индустриални зони (под формата на стратегическа	Приема се.	Процедура за индустриални зони по Приоритет 4 „Справедлив преход“ е включена в ИГРП с индикативен срок за

	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, по електронна поща на 31.01.2024 г.	операция за ПРР).		обявяване през 4-то тримесечие на 2024 г., предвид че изисква извършването на предварителни подготвителни дейности от страна на Управляващия орган, вкл. по отношение на приложимия режим на държавна помощ, спазване на изискванията на екологичното законодателство, прецизиране на обхвата на допустимите дейности и осигуряване на демаркация с действащи към момента процедури по НПВУ.
5.	Европейската комисия, по електронна поща на 30.01.2024 г.	Отбелязваме, че сте предвидили процедура „Подкрепа за Министерство на енергетиката“ в изменението на Индикативната годишна работна програма за 2024 г. Считаме, че процедурата не е в достатъчно напреднал етап на подготовка и ви приканваме да обмислите включването и в Индикативната годишна работна програма на по-късен етап.	Приема се.	Към настоящия момент процедура „Подкрепа за Министерство на енергетиката“ отпада от проекта на изменение на ИГРП за 2024 г. и ще бъде включена в ИГРП на следващ етап след съгласуване с Европейската комисия.
6.	КНСБ, по електронна поща на 01.02.2024 г.	КНСБ не подкрепя предложенията по Приоритет 4 „Справедлив преход“ и Приоритет 5 „Техническа помощ“ по следните причини: **1.** Разпределението на средствата по ФСП отново е направено по непрозрачен начин и без предварително съгласуване със синдикатите, за което не веднъж настоявахме в наши становища. Отново подчертаваме, че средствата от ФСП са насочени основно към разкриване на нови работни места и защита на работниците и служителите, които ще пострадат от затваряне на въглищните	- Предоставените коментари, диференцирани в точки 1, 2, 3 и 4 се приемат за информация.; - Предоставените коментари, диференцирани в точка 5 се приемат за информация и ще	**1.** Средствата по ФСП са разпределени между засегнатите региони на база методология с критерии и тежести, отчитаща най-вече броя на потенциалните работни места, които ще бъдат засегнати от процеса на преход в трите региона, т.е. най-голям индикативен финансов ресурс е определен за региона на Стара Загора и прилежащите 10 общини. В допълнение, разпределението на ресурса по области на интервенция е направено на база

		мини и тецове! В тази връзка изобщо не е изяснен въпросът за прилагане на ключови индикатори като брой работни места във възледобивните дейности и заместваща заетост в рамките на съответната концесионна територия. **2.** Считаме, че липсва оценка на средствата по ФСП и връзката с ангажиментите за реформи по НПВУ. Необходимо е да се направи оценка на синергията между ресурса за въглищните региони другите приоритети на ПРР. **3.** По самите финансови оценки и предложените проектни мерки е наложителен детайлен анализ за целесъобразност, който може да бъде подготвен за нуждите на една следваща среща за взимане на решение, конкретно по въпроса за ТПСП. В тази връзка не става ясно например къде „потънаха“ 204 млн. евро за рекултивация на терените в Комплекса. **4.** По отношение на приоритета за техническа помощ считаме, че същият следва да бъде насочен и към социалните партньори, които участваха активно при подготовката на ТПСП. Не става ясно също така по какви критерии сумата за техническа помощ от 49 млн. лв. нараства на 120 млн.лв. **5.** Считаме, че се налага да се даде ясна дефиниция на диапазона на имащите право обучителни институции, които да са делегирани с осъществяването на обучение за придобиване на професионална квалификация. Като имащите право да бъдат изброени изрично, а именно: Професионални гимназии, професионални колежи, училища по изкуства и центрове за професионално обучение, създадени към национално	бъдат взети предвид при подготовката на Насоки за кандидатстване по съответната процедура.	заложените в одобрените териториални планове за справедлив преход инвестиции и направления, които трябва да бъдат реализирани. **2.** В рамките на одобрените териториални планове за справедлив преход ясно е описана синергията и допълняемостта на инвестиции, които ще се подкрепят с ресурс от ФСП с други източници на финансиране. **3.** Териториалните планове за справедлив преход са разработени със съвместните усилия на национални и областни институционални органи и редица заинтересовани страни, включително национално представените работодателски организации, пряко ангажирани и с експертни компетенции в процесите, свързани с прехода към климатична неутралност. Обръщаме внимание, че при подготовката им е използвана външен консултант, ангажиран от Европейската комисия, като анализите, изготвени от него са използвани при определянето на инвестиционните направления и конкретните проектни мерки. В допълнение, в рамките на процедурите по подготовка са проведени 2 обществени

		представителните организации на работодателите и на работниците и служителите (в т. ч. на секторно/браншово ниво), предприятия или към професионални и висши училища. В тази връзка и тук не става ясно по какъв начин е определена сумата от 1 млн. лв. за картографиране на уменията на работниците и служителите, както и за „Преквалификация и повишаване на работната сила в най-силно засегнатите от климатичния преход области“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР с общ размер на БФП – 20 000 000 лв. В заключение, считаме, че инициирането на писмена процедура по първо изменение на Индикативна програма в приоритета „Справедлив преход“, който има изключително важно значение за защита на работните места, доходите и запазването на икономиката на трите въгледобивни региона не е подходящата форма за вземане на решения. Настояваме за присъствено заседание на което да бъдат поставени и обсъдени предложенията за решения на УО на ПРР.		обсъждания на разработените проекти на документи, като е дадена възможност на всички заинтересовани страни да направят мотивирани предложения и становища по предложените проектни мерки и инвестиции, вкл. и по отношение на целесъобразността на избраните инвестиции и проектни мерки. Следва да имате предвид че на база избраните инвестиционни направления, както и съобразено с изготвената методология за разпределение на финансовия ресурс по ФСП по региони, е извършено планиране на финансовия ресурс на ниво програма и съответно са определени крайните резултати, които се очаква да бъдат постигнати от реализаицията на инвестиции. По отношение на ресурса за рекултивация на минните терени, обръщам внимание, че средства в размер на 201 232 000 евро (243 141 671 евро с национален принос) са заложени в Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. в рамките на област на интервенция 073. „Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени“ (стр. 66 от одобрената версия 2.2 на ПРР 2021-2027 г.).

				Предвид комплексните и сложни дейности за възстановяване на минните терени и създаването на възможности за алтернативни икономически дейности върху тях, изискващи стриктно прилагане на националното и европейското законодателство, са необходими допълнителни подготвителни и съгласувателни дейности, които на този етап не са приключили. Това е предпоставка за подготовката на процедура за предоставяне на финансиране. В допълнение, целесъобразността на планирания ресурс и съответните резултатите от реализацията на мерките за възстановяване на минните терени, са определени на база експертна информация от Министерство на енергетиката и данни за терените и необходимите дейности по възстановяването им в трите региона, включени в Анекс 3 „Нон-пейпър за спазване на принципа „Замърсителят плаща“, приложение към одобрените териториални планове за справедлив преход (https://bgregio.eu/wps/portal/operativna-programa/regional-development-program-2021-2027/preparation-fsp/odobreni-tpsp).

				4. Приоритетът за техническа помощ по линия на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. включва дейности за подготовка, организиране и провеждане на специализирани обучения, семинари, конференции и работни срещи на служителите в Управляващия орган, бенефициентите, **представителите на социалните партньори и организации на гражданското общество, участващи в състава на Комитета за наблюдение на ПРР и в подкомитетите към него по справедлив преход**, както и обезпечаване функционирането на Комитета за наблюдение по ПРР 2021-2027 г., вкл. на работните му групи и подкомитетите за справедлив преход, **текущо изграждане на капацитет на членовете на Комитета за наблюдение (включително подкомитетите/работните групи към него).** В тази връзка като членове на Комитета за наблюдение социалните партньори ще бъдат получатели на подкрепа по линия на техническа помощ. Съгласно одобрената версия 2.2 на програма ресурсът по линия на Фонда за справедлив преход е в размер на 47 925 600 евро (67 256 935 евро с национален принос).

				5. Детайлите по коментарът ще бъдат взети предвид при подготовката на Насоки за кандидатстване по съответната процедура.